

HNB

Očitovanje na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave o Nacrtu odluke o izmjenama i dopunama Odluke o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača

ožujak 2022.

HRVATSKA NARODNA BANKA

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb · T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551
www.hnb.hr

UVOD

Hrvatska narodna banka na svojim je mrežnim stranicama 3. veljače 2022. objavila Nacrt odluke o izmjenama i dopunama Odluke o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača (u nastavku teksta: Nacrt).

Prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 7. ožujka 2022. elektroničkom poštom na adresu uvjeti.kreditiranja@hnb.hr. Tijekom te javne rasprave Hrvatskoj narodnoj banci (u nastavku teksta: HNB) primjedbe i prijedloge dostavila je jedna kreditna institucija.

Zaprimljene primjedbe i prijedlozi te očitovanja na njih nalaze se u nastavku dokumenta.

I. UPUTA ZA PROVEDBU ODLUKE O PRIKUPLJANJU PODATAKA O UVJETIMA KREDITIRANJA POTROŠAČA

1.a. Komentari i prijedlozi u javnoj raspravi

Prijedlog odredbe upućen na javnu raspravu odnosio se na točku 59. podtočku 7. za koju nisu zaprimljene primjedbe, no u vezi s predloženim dodatnim pojašnjenjima za popunjavanje obilježja 20. "Vrsta iznosa", kreditna institucija dostavila je komentare na točku 59. podtočku 8.

Kreditna institucija predložila je da se u modalitetu "08" ne prikazuju tereti za koje se zna da će u kratkom roku biti zatvoreni ili su već zatvoreni, a nisu još brisani iz teretovnice.

S obzirom na navedeno, predlaže se da se u "MK" izvješću ne prikazuju vrijednosti hipoteka drugih banaka koje će biti brisane na osnovi izdanog pisma namjere i brisovnog očitovanja, odnosno da se u modalitetu "08" prikazuju samo vrijednost ostalih izloženosti koje zaista ostaju aktivne i važeće na nekretnini nakon isplate plasmana i provođenja ugovornih odredbi (npr. hipoteke za otkup/zalog).

Također, predlaže se da se u "MK" izvješću ne prikazuju vrijednosti korporativnih hipoteka koje će biti brisane s odmakom od 60 dana nakon provođenja isplate, odnosno da se u modalitetu "08" – vrijednost ostalih izloženosti koje terete instrument osiguranja prikazuju samo vrijednost ostalih izloženosti koje zaista ostaju aktivne i važeće na nekretnini nakon isplate plasmana i provođenja ugovornih odredbi.

Nadalje, predlaže se da se u "MK" izvješću u modalitetu "08" – vrijednost ostalih izloženosti koje terete instrument osiguranja ne prikazuju hipoteke koje se odnose na isti kredit na kojemu postoji produljenje roka ili moratorij.

Također, vezano uz "GK" izvješće: kod izvještavanja modaliteta "08" – vrijednost ostalih izloženosti koje terete instrument osiguranja, predlaže se da se ne izvještavaju iznosi redovito dospjelih i otplaćenih plasmana, a za koje klijenti nisu izvršili svoju obvezu brisanja hipoteke ili su to napravili, ali u kreditnu instituciju nisu dostavili novi ZK s brisanim hipotekama, pa su takve hipoteke i dalje u sustavu vidljive, iako po njima više ne postoji potraživanje.

1.b. Očitovanje

U sklopu javnog savjetovanja pristigao je upit o izvještavanju vrijednosti uz modalitet "08" – vrijednost ostalih izloženosti koje terete instrument osiguranja obilježja Vrsta iznosa. Navedeni upit ne mijenja suštinski modalitet "08", već ga detaljnije pojašnjava i komentira.

Naime, Odlukom je propisano kako je za modalitet "08" potrebno izvijestiti stanje u trenutku isplate. Međutim, u trenutku isplate u teretovnici (list C) zemljišnoknjižnog uloška u koji je upisana nekretnina mogu biti upisana i ona potraživanja koja će biti brisana u kratkom roku od isplate, na osnovi izdanog pisma namjere i brisovnog očitovanja. Predloženo je da se u "MK" i "GK" izvješću ne prikazuju vrijednosti tražbina koje će biti brisane na osnovi izdanog pisma namjere i brisovnog očitovanja, odnosno da se prikazuje samo vrijednost ostalih izloženosti koje zaista ostaju aktivne i važeće na nekretnini nakon isplate plasmana i provođenja ugovornih odredbi o brisanju založnog prava.

Prijedlog se u cijelosti prihvaća. U Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o prikupljanju podataka o uvjetima kreditiranja potrošača unesena je dopuna koja razjašnjava koje je tražbine, iznimno od pravila, potrebno izuzeti, odnosno koje se ne izvještavaju u sklopu ovog modaliteta. Navedena iznimka nužna je kako bi se dostavili točni podaci umjesto onih koji su dostupni u trenutku izvještavanja, a u kratkom roku više neće biti reprezentativni. Drugim riječima, tereti na nekretnini koji su navedeni u teretovnici (list C) zemljišnoknjižnog uloška, a za koje kreditna institucija pouzdano vjeruje da su zatvoreni ili će biti zatvoreni

odobrenjem toga kredita ne prikazuju se u modalitetu "08" – vrijednost ostalih izloženosti koje terete instrument osiguranja. U skladu s navedenim u "MK" i "GK" izvješću ne prikazuju se ni vrijednosti korporativnih hipoteka koje će biti brisane u roku od 90 dana nakon provođenja isplate.

Dodatno, ako se pri ugovaranju ponovnih sporazuma u teretovnici (list C) upisuje hipoteka 2. reda za istu kreditnu partiju, ali s izmijenjenim uvjetima kredita (npr. iznos, rok otplate), zbog čega se ista tražbina u teretovnici u ZK izvratku prikazuje dva puta za isti kredit, također ju je potrebno izuzeti od izvještavanja. U navedenom slučaju uz modalitet "08" ne prikazuju se prethodne tražbine koje se odnose na isti kredit po kojemu je izvršena promjena, a koje istodobno uključuju iznos ponovnog sporazuma i iznos eventualnoga stvarnog novog posla, a kako ne bi došlo do dvostrukog vrednovanja ostalih izloženosti koje terete instrument osiguranja.

Konačno, u "GK" i "MK" izvješću primijećeno je i postojanje tražbina kod kojih je iz evidencija poznato da su povezani plasmani redovno dospjeli i otplaćeni, odnosno da se odnose na zatvorene kredite. Naime, krediti su zatvoreni konačno, ali potrošači nisu izvršili svoju obvezu brisanja hipoteke ili nisu dostavili novi ZK izvatak s brisanim hipotekama, pa su takve hipoteke i dalje u sustavu vidljive. S obzirom na to da je u određenim slučajevima za takve kredite poznato da su otplaćeni (npr. prijevremeno ili refinancirani), kako se ne bi prikazali veći tereti po nekretninama koje su bile instrument osiguranja i po tim zatvorenim plasmanima, vrijednost zatvorenih plasmana ne iskazuje se uz modalitet "08" obilježja Vrsta iznosa.

U skladu s navedenim točka 59. podtočka 8. mijenja se i glasi:

"8. modalitet "08" – vrijednost ostalih izloženosti koje terete instrument osiguranja za koji se izvješćuje

"Modalitet "08" za svaki se instrument osiguranja odnosi na ukupnu vrijednost ostalih tražbina osiguranih tim instrumentom osiguranja, a koje imaju raniji prvenstveni red u naplati u odnosu na kredit koji se odobrava. Ako je kao instrument osiguranja kredita ugovorena nekretnina, odnosno ako je osnovano založno pravo (hipoteka) na nekretnini, onda se upisuje ukupna vrijednost svih tražbina koje su osigurane založnim pravom (hipotekom) na toj nekretnini i koje imaju raniji prvenstveni red u naplati u odnosu na kredit koji se odobrava. Te tražbine upisane su u teretovnici (list C) zemljišnoknjižnog uloška u koji je nekretnina upisana. Pritom se neće upisati vrijednost one tražbine osigurane založnim pravom (hipotekom) na toj nekretnini koja ima raniji prvenstveni red u naplati ako se kreditom koji se odobrava ta ranija tražbina podmiruje u cijelosti i pripadajuće založno pravo na nekretnini (hipoteka) namjerava se obrisati iz teretovnice u roku od 90 dana od dana podmirenja ranije tražbine u cijelosti. Neće se upisati ni vrijednost onih tražbina kod kojih je iz dostupnih evidencija poznato da su povezani plasmani redovno dospjeli i otplaćeni, odnosno da se odnose na zatvorene kredite. Dodatno, u slučaju da se pri ugovaranju ponovnih sporazuma u teretovnici (list C) upisuje tražbina 2. reda za istu kreditnu partiju, a koja istodobno uključuje iznos ponovnog sporazuma i iznos eventualnoga stvarnog novog posla, u sklopu modaliteta "08" ne prikazuju se one prethodne tražbine koje se odnose na isti kredit po kojemu je izvršena promjena, a kako ne bi došlo do dvostrukog vrednovanja ostalih izloženosti."